

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/145/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113239030
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4113239030.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členov senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Soni Vackovej v právnej veci žalobkyne: Sociálna poisťovňa Bratislava, so sídlom Ul. 29.augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, pobočka Rimavská Sobota, proti žalovanému: Ing. R. U., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko XXX XX U., R. X, o náhradu škody vo výške 1.110,30 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 9. decembra 2014 č.k. 14C/43/2014-54, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyni súd náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.110,30 eura. Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že žalobkyni náhradu trov konania nepriznal a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66,50 eura. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a § 238 ods. 1, 6 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že žalovaný sa dopustil protiprávneho konania, za ktoré bol v trestnom konaní právoplatne uznaný vinným a bol mu uložený trest. V dôsledku tohto konania zomrel F. I. a žalobkyňa vyplatila pozostalej manželke H. I. za žalované obdobie od 22.11.2011 do 21.11.2012 vdovský dôchodok vo výške 1.480,40 eura, pričom z tejto sumy si uplatnila 75 %, čo predstavuje sumu 1.110,30 eura. Nárok žalobkyne odvodil z ust. § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, podľa ktorého má nárok na náhradu škody voči tretím osobám, konkrétne na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia, v dôsledku ich protiprávneho konania v rozsahu miery ich zavinenia. Vychádzal z miery zavinenia žalovaného v rámci jeho protiprávneho konania v rozsahu 75 % ustálenej v konaní sp.zn. 25C/228/2006. S obranou žalovaného nesúhlasil, ust. § 236 - § 238 sú zahrnuté pod druhú hlavu nazvanú všeobecne - zodpovednosť v sociálnom poistení a z ust. § 236 vyplýva, že toto rieši zodpovednosť poberateľa dávky za nesplnenie povinností (napr. v § 227 zákona), ďalej ust. § 237 zase upravuje zodpovednosť zamestnávateľa za nesplnenie povinností (napr. v § 231 zákona) a potom osobitne v § 238 je upravené právo sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku protiprávneho konania tejto tretej osoby. Ide teda o tri rôzne nároky žalobkyne, o čom svedčí aj to, že premlčanie je upravené osobitne v každom z týchto troch ustanovení, z čoho je zrejmé, že § 238 nerieši zákonné nároky upravené v § 236 - 237, ako sa mylne domnieva žalovaný. Žalovaný zodpovedá žalobkyni za skutočnú škodu, a táto vzniká až po vyplatení vdovského dôchodku pozostalej manželke, čo je dané výškou vdovského dôchodku v danom časovom období. Uzavrel poukázaním na skutočnosť, že v prípade riadneho poistenia vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z., poisťovateľ by za žalovaného uhradil náhradu škody spôsobenú žalobkyni z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. O trovách konania rozhodol súd

podľa § 142 ods. 1 OSP a úspešnej žalobkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy nevznikli. O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za návrh rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, podľa ktorého ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, je žalobkyňa od platenia súdnych poplatkov oslobodená, preto neúspešného žalovaného zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku za návrh vo výške 66,50 eura (položka 1 písm. a) Sadzobníka o súdnych poplatkoch).

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný, domáhajúc sa ním jeho zrušenia. Dôvodil, že pohľadávka žalobkyne vrátane valorizácie nemá oporu v zákone č. 461/2003 Z.z. Vdovský dôchodok je zákonná dávka a nemôže byť škodou žalobkyne, čo platí aj o valorizácii.

Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu poukázala na ustanovenia zákona č. 461/2003 Z.z. § 13, § 74, § 113 a § 238. Uviedla, že žalovaný opakovane spochybňuje jej nárok a žiadala rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť v plnom rozsahu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti ust. § 205 a nasl. OSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, preto ho podľa § 219 OSP potvrdil.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaný dňa 10.11.2003 spôsobil dopravnú nehodu, na následky ktorej zahynul F. I.. Žalobkyňa vyplatila manželke nebohého za obdobie od 22.11.2011 do 21.11.2012 vdovský dôchodok vo výške 1.480,40 eura. Žalobkyňa si uplatnila voči žalovanému náhradu škody podľa zákona č. 461/2003 Z.z. vo výške 1.110,30 eura, čo je 75 % z vyplatenej sumy vdovského dôchodku.

Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

Právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu. (§ 238 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Vyššie citované zákonné ustanovenia zakladajú regresný nárok sociálnej poisťovne voči tretím osobám, ak sú splnené zákonné predpoklady v nich uvedené. Poskytovaním dávok z nemocenského poistenia alebo dôchodkového zabezpečenia, na ktoré vznikol oprávneným osobám nárok v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, vzniká sociálnej poisťovni nepochybne majetková ujma, ktorá je odškodniteľná pri splnení stanovených predpokladov. Tento regresný nárok je svojím charakterom samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúci z vyššie citovaných zákonných ustanovení, majúci z toho dôvodu povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody. Keďže ust. § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. neupravuje dôsledky vyplývajúce z prípadného spoluzavinenia, treba pri posudzovaní týchto otázok vychádzať z ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúceho zavinenie na spôsobení škody (§ 441). Z uvedeného vyplýva, že sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania v rozsahu podľa miery zavinenia.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa správne posudzoval existenciu stanovených predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu uplatňovanú žalobkyňou v konaní. Niet totiž sporu o tom, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu v Lučenci zo dňa 03.05.2005 č.k. 2T/79/2004 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 3To/275/2005, právoplatným dňa 13.07.2005, odsúdený pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Trestného zákona, ktorého konania sa dopustil dňa 10.11.2003 asi o 13,45 hod, kedy riadil nezaevidované motorové vozidlo Suzuki Samuraj

a v dôsledku nesprávnej techniky jazdy v ľavotočivej zákrute na žiadavateľom úseku cesty nezvládol riadenie a prešiel do protismeru, kde následne zišiel s vozidlom mimo vozovky a pravou stranou vozidla narazil do betónového stĺpa elektrického vedenia, pričom pri tejto nehode jeho spolujazdec F. I. utrpel zranenia, ktorým na mieste podľahol. Mieru zavinenia žalovaného na škodu spôsobenej pri dopravnej nehode dňa 10.11.2003 už súdy ustálili v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 25C/228/2006 (v ktorom bol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 6Co/168/2007-98 zo dňa 09.10.2007) na 75%. V súlade s takto stanovenou mierou zavinenia sa žalobkyňa domáha zaplattenia náhrady škody za vyplatené dávky vdovského dôchodku vdove H. I. vo výške 1.480,40 eura za obdobie od 22.11.2011 do 21.11.2012, z čoho 75% je žalovaná suma 1.110,30 eura, pričom v konaní preukázala vyplatenie týchto dávok.

V danej veci súd prvého stupňa vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy správne vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa rozsudok aj v dostatočnej miere a správne tak po právnej, ako aj skutkovej stránke odôvodnil, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, a preto na správnosť týchto dôvodov, podľa § 219 ods. 2 OSP, iba poukazuje.

K námietke žalovaného, že pohľadávka žalobkyne, vrátane valorizácie nemá oporu v zákone č. 461/2003 Z.z., lebo vdovský dôchodok je zákonná dávka a nemôže byť škodou žalobkyne, čo platí aj o valorizácii, odvolací súd opakovane poukazuje na ust. § 238 zákona č. 491/2003 Z.z., ktoré je základom práva na náhradu škody, ktorá vznikla žalobkyňi voči tretím osobám výplatom dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania týchto tretích osôb. Vdovský dôchodok skutočne patrí medzi dávky dôchodkového poistenia (§ 13 ods. 2 písm. a) bod 3. zákona č. 461/2003 Z.z.). Toto konštatovanie však nie je v rozpore s oprávnenosťou regresného nároku sociálnej poisťovne, ktorá vdovský dôchodok vyplatila. Ako už bolo spomenuté tento regresný nárok prichádza do úvahy za splnenia zákonných predpokladov vyplývajúcich práve z ustanovenia § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. a v danej veci boli tieto predpoklady splnené.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú požiadavku žalovaného, aby vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku prípustnosť dovolania, pretože vo veci nejde o rozhodnutie zásadného právneho významu.

Námietka zaujatosti vnesená žalovaným proti JUDr. Lýdii Gálisovej sa týkala okolností, ktoré spočívali v postupe sudkyne pri rozhodovaní v iných veciach (§ 14 ods. 3 OSP), preto odvolací súd na túto námietku neprihliadal a vec nadriadenému súdu nepredkladal (§ 15a ods. 5 OSP).

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP, ako vecne správny, potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne trovy neuplatnila.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov v senáte 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.